

KUSADILA BIMA NA NZILA YA KEBA YO MBOTE, Kubebisa yo ve.

Baleso zole na Serie, “Kutunga Luzingu ya Mbote na nzila ya Bible. Musoniki: Pasteur Mama Lorella Rouster, Ministère pour Chaque Enfant

Disongidila ya Baphrase yai (sadila na baleso yonso 2):

Kusadila bima na mpila ya keba yo mbote (français: conservation):

Kele kusadila baresource ya Nzambi me pesa beto na mpila mosi ya mayele, na kikuma ya mbote ya ke sadisa bantu. Na yo, beto bakisa nde bima ya ntoto yai kele ya beto mosi ve, kansi Nzambi muntu me defisa beto yonso beto ke na yo, to Yandi muntu me pesa beto nswa kusadila yo. Ebuna beto fweti futa Yandi rapport sambu na mpila beto me sadila yo, mpi sambu na mpila beto me keba yo sambu bantu ya nkaka mpi sadila yo na nima ya beto.

Kusadila bima na mpila ya vo beba (français: gaspillage, dissipation)

Kele contraire ya kusadila baresource na mpila ya mayele. Yo kele kusadila bima ya ntoto yai ya Nzambi me pesa beto nswa kusadila, na mpila mosi ya buzoba. Yo kele kusadila yo kukonda kuyindula mbote, kukonda kubambuka nde beto fweti futa rapport na Nzambi. Yo kele kusadila yo na mpila ya mbi ya pesa mpasi na bantu ya nkaka, to na mpila ya ke bebisa yo, to na mpila ya ta manisa yo sambu bantu ya nkaka lenda sadila yo ve na nima na beto.

Baleso 2:

1. Ya Kuwakana ya Ntama—Nsiku ya Kulokuta, Levi 19:10, 23:22, Kulonga 24:18-22, Sommaire ya mukanda ya Ruti

2. Ya Kuwakana ya Mpa—Yesu songa bo kulokuta bitini ya mampa, Yoane 6:1-13

Leso 1. Ya Kuwakana ya Ntama—Nsiku ya Kulokuta (français glaner), Levi 19:9-10, 23:22, Kulonga 24:18-22, Sommaire ya mukanda ya Ruti

Kikuma ya leso yai: Kusonga nde Nzambi pesakaka bana ya Israele bansiku ya sadisaka bo kusadila mbote bima yonso Yandi me pesa bo. Bansiku yai sadisaka mpi bansukami, bana-bansona, bamifwidi ya bankento, ti banzenza. Ebuna bana ta yantika kusosa kusadila na mpila ya mbote bima ya Nzambi me pesa bo, sambu na kusadisa bantu mingi.

Verse ya kulonguka:

Ntangu beno ke katula bima na bilanga na beno, ebuna kana beno vila na kukatula bima ya nkaka na bilanga, beno vutuka ve na kukatula yo; bima yina me bikala kele sambu na banzenza, bana-nsonga ti bamifwidi ya bankento. Mpidina Mfumu Nzambi, Nzambi na beno, ta sakumuna beno ti kisalu na beno yonso. Kulonga 24:19

Kuyantika leso:

Na nima Malembe kumaka mukristo, yandi yantikaka kuyindula bima yonso ya mbote ya Nzambi me pesa yandi. Yandi yantikaka kuvutula matondo na Nzambi. Matondo Nzambi sambu na mupepe, sambu na ntangu, sambu na ntangu kulala mpongi. Matondo Nzambi sambu na madia mingi mutindu na mutindu. Matondo sambu na coleur ya bintuntu. Matondo sambu na fami na mono. Matondo sambu na bilanga.

Nzala mosi simbaka Malembe ngolo—nzala kusadila bima yonso ya Nzambi me pesa yandi sambu na mambote ya bantu ya nkaka. Malembe yantikaka kuyindula mambu yina. Yandi yantikaka kulomba Nzambi kusong yandi inki mutindu kusadila bima ya Nzambi me pesa yandi na mpila mosi ya mbote, na mpila mosi ya mayele.

Beto mpi zola yindula mambu yina bubuyai ti na mposo ke kwisa. Beto ta mona histoire mosi na Kuwakana ya Ntama, ti mosi na Kuwakana ya Mpa, ya ke tadila mambu yai. Bubuyai beto yantika na mukanda ya Levi.

Kulonga mikanda ya Bible:

Bible ikele na bandambu zole ya nene: Kuwakana ya Ntama ti Kuwakana ya Mpa. Kuwakana ya Ntama kele ndambu ya ntete na Bible, ti bo sonikaka yo NA NTWALA YESU KWISAKA. Yo ke songa beto nde, Mesia-Mvulusi fweti kukwisa.

Na Kuwakana ya Ntama, mikanda tanu ya ntete beto ke bingaka ‘Mikanda ya Moize’ sambu Moize sonikaka yo. (Longi, kangula Bible ti songa bana liste ya mikanda na luyantiku ya Bible.) Mikanda ya Moize kele: Kuyantika, Kubasika, Levi, Kutanga, ti Kulonga. Bubuyai beto ta mona ndambu ya mikanda ya Levi ti ya Kulonga.

Na nima ya Mikanda ya Moize kele mikanda ya histoire. Yo ke songa histoire ya Israele. Mikanda ya histoire kele 12. Ruti kele mukanda mosi ya fioti na kati ya 12 yina. Bubuyai beto ta mona mpi ndambu ya mukanda ya Ruti.

Kansi ntete beto tala mukanda ya Levi, kapu 19, verse 9.

Malongi ya nene ya lesa yai na bandambu 3:

1. Ntangu Nzambi pesaka Moize bansiku sambu na bana ya Israele, Yandi pesaka bo Nsiku ya Kulokuta. Levi 19:9-10, 23:22

Mambu yai salamaka inki ntangu: (Longi, songa mambu ya salama na line ya ntangu.) Na nsuka ya mukanda ya Kuyantika, beto longuka nde bana ya Israele kwendaka na Ezipte. Na nima, bo kumaka bampika kuna bamvula 400. Na nsuka ya ntangu yina, Nzambi bingaka Moize kukatula bo na kimpika ti kutwadisa bo na nsi ya Nzambi ta pesa bo. Sambu bo kuma na nsi na bo, bo fweti luta na nseke mosi ya nene. Na kati ya nseke, Nzambi bingaka Moize na zulu ya ngumba ya nene, ebuna kuna, Yandi pesaka Moize bansiku sambu na bana ya Israele. Baverse ya beto ta tanga kele na kati ya bansiku yina ya Nzambi pesaka Moize.

Kutanga: *Levi 19:9-10, 23:22*

19:9 Ntangu beno ke katula bima na bilanga na beno, beno katula ve bima yina me mena kuna na nsuka ya bilanga; bima yina me bikala, beno lokuta yo mpi ve.

10 Beno katula ve bambuma yonso ya vinu; beno lokuta mpi ve bambuma yina me bwa na ntoto. Beno bikila yo bansukami ti banzenza. Mono kele Mfumu Nzambi, Nzambi na beno.

Kuyula:

- Nsiku yai ke tadila nzo to bilanga?
(Bilanga)
- Nkwa-ntoto fweti sala inki?
(Bika ndambu na bilanga—kubaka yonso ve.)
- Ndambu ya bikalaka yo vandaka sambu na nani?
(Sambu na bansukami ti banzenza)
- Inki mutindu bansukami ta baka madia yina?
(Yo ke monika nde bo fweti lokuta yo, ti nsiku yai pesaka bo nswa kusala yo.)
- Sambu na inki nge banza nsiku yai ke suka na bandinga “Mono kele Mfumu Nzambi na beno?
(Longi, pesa nzila nde bantu pesa mabanza na bo. Yo lenda vanda kubambukisa bo nde Nzambi muntu me pesa nsiku yai. Yo kele ve kaka mabanza ya Moize to mabanza ya muntu, kansi ya Nzambi.)

Kusonga inki me salama na theatre:

Bana-bakala sala bageste bonso bo ke buka bambuka na bilanga. Bo bika ndambu sambu na bansukami. Na nima, bana-bankento sala bageste bonso bo kele bana-nsona ya buka ndambu bambuma ya me bikala na bilanga.

Kuyimba ti kukina:

Bo katulaka bambuma yonso na bilanga ve.
Bansukami kwisaka nswalu kumanisa kubaka yo.
Ebuna na bantu yonso, ata mosi lalaka nzala ve.

2. Na ntwala bo kotaka na nsi ya Nzambi silaka bo, Moize tubaka diaka bansiku na Nzambi sambu bana ya Israele bambuka yo. Na kati ya bansiku yina: Nsiku ya Kulokuta.

Mambu yai salamaka inki ntangu: (Longi, songa mambu ya salama na line ya ntangu.) Ntangu lutaka. Bana ya Israelee me kuma penepene na kukota na nsi ya Nzambi silaka ntama na bambuta na bo. Na ntwala bo kota na nsi yina, Nzambi tubaka diaka bonso revisio bansiku ya Yandi me pesa bo, sambu bo bambuka yo, ti bo sadila yo ntangu bo kota ti ntangu bo zinga na nsi ya Yandi ta pesa bo. Nsiku ya kulokuta kele na kati ya bansiku ya Nzambi tubaka mbala ya zole na ntangu yina. Yai kele ve nsiku ya mpa ya Nzambi kele kupesa, kansi revisio ya nsuka Yandi me pesa dezia na Moize na zulu ya ngumba.

Kutanga: *Kulonga 24:18-22*

24:18 Beno vila ve nde beno vandaka bampika na nsi ya Ezipte, ebuna Mfumu Nzambi gulusaka beno; yo yina mono me pesa beno nsiku yai.

19 Ntangu beno ke katula bima na bilanga na beno, ebuna kana beno vila na kukatula bima ya nkaka na bilanga, beno vutuka ve na kukatula yo; bima yina me bikala kele sambu na banzenza, bana-nsona, ti bamifwidi ya bankento. Mpidina, Mfumu Nzambi, Nzambi na beno, ta sakumuna beno ti kisalu na beno yonso.

20-21 Kana beno me katula bambuma ya olive ti ya vinu na bilanga, beno vutuka diaka ve na kubaka bambuma yina me bikala; yo kele sambu na banzenza, bana-nsona ti bamifwidi ya bankento.

22 Atasio! Beno vila ve nde beno vandaka bampika na Ezipte; yo yina mono me pesa beno nsiku yai, beno landa yo. banzenza, bana-nsona, ti bamifwidi ya bankento

Kuyula:

- Sambu na inki Nzambi bambukisa bo nde bo vandaka mpi bampika na kati ya Ezipte?

(Sambu bo lenda wila bantu mawa ya kele bampika to ya kele na mfunu ya lusadisu. Bonso Nzambi wilaka bo mawa ti gulusaka bo, bo fweti sala kitestu mosi mpi na bantu ya nkaka.)

- Kana bo vila kukatula bima na kilanga, bo sala inki?
(Bo vutuka ve kubaka yo.)
- Nani kele mbandu ya bantu ya lenda baka madia ya nkwa-ntoto me bika?
(Banzenza, bana-nsona, ti bamifwidi ya bankento lenda baka yo.)
- Sambu na inki Nzambi tuba mbala zole nde bo bambuka nde bo vandaka bampika?
(Yo kele mfunu mingi, ti beto bantu, beto kuvila nswalu.)
- Nzambi ta sadisa bantu ya landa nsiku yai inki mutindu?
(Yandi ta sakumuna bo ti bisalu na bo yonso.)

Kusonga inki me salama:

Bana yonso sala bageste bonso bo kele Nzambi ke sakumuna bantu sambu bo me landa nsiku na Yandi ya Kulokuta.

Kuyimba ti kukina:

Landa nsiku ya kulokuta
'Buna Nzambi ta sakumuna nge. (Ngolo) Repeter.

3. Na ntangu ya bazuzi, Ruti vandaka kulanda Nsiku ya Kulokuta. Yandi zwaka bakala ya mbote, ti bo kumaka bambuta ya Yesu Mesia.

Mambu yai salamaka inki ntangu:

Bana ya Israele me kota nsi na bo. Bazuzi vandaka kukula bambeni na bo ti kuzenga makambo. Na ntangu yina, nkento zina ya Ruti zingaka. Yandi zolaka Mfumu Nzambi, ti yandi vandaka mufwidi ya nkento. Bonso Nsiku ya Kulokuta songaka bo kusala, yandi kwendaka kulokuta bambumu ya orze sambu na kuzwa madia. Mpangi na yandi Noemi ya vandaka kuzinga ti yandi.

Sommaire ya mukanda ya Ruti

Kutanga: Ruti 2:5-8.

2:5 Bozi (nkwa-ntoto) yulaka kapita ya kisalu nde: "Nkento yina kele nani?"

6 Kapita tubaka nde: "Yandi kele muntu ya nsi ya Moabi, yandi kwisaka nzila mosi na Noemi."

7 Yandi yulaka mono nde: 'Pardo, pesa mono nzila mono kwenda kulokuta bambuma yina ya bantu ya kisalu me bika.' Yo yina, katuka ntangu yandi me kwisa na suka, yandi ke sala ngolo; sesepi yai yandi me kwenda kupema fioti na nsi ya madidi.'

8 Ebuna Bozi tubilaka Ruti nde: "Wa mono, kwenda kulokuta bambuma na kilanga ya muntu ya nkaka ve. Bika awa ti bankento yai ke sadilaka mono."

Inki salamaka na nima? Kana beto landa histoire yai, beto ta mona nde Bozi kwelaka Ruti ti bo butaka mwana Obedi. Mwana yina kumaka mbuta ya Yesu Mesia. Yonso sambu Ruti kwendaka kulokuta na kilanga ya Bozi.

Kusonga inki me salama:

Bana-bankento yonso sala bageste bonso bo ke lokuta bambuma ya kilanga ya Bozi. Bana-babakala yonso sala bageste bonso bo ke Bozi. Bo yonso songa diboko ti yula nde, *‘Nkento yina kele nani?’*

Kuyimba ti kukina:

Ruti lokutaka na bilanga ya Bozi
Bozi monaka yandi; Bozi kwelaka yandi.
Bo zole kumaka bambuta ya Yesu-Mesia!

Kuyindula ti kusolula:

- Nsiku ya kulokuta ke tuba inki?
- Nsiku yai sadisaka nani?
- Inki vandaka responsabilité ya nkwa-ntoto na nsiku yai? Yo pesaka encouragement na inki mabanza na kati ya yandi?
- Inki vandaka responsabilité ya bansukami na nsiku yai? Yo pesaka encouragement na inki mabanza na kati na bo?
- Inki vandaka mfunu sambu nsiku yina salama mbote?
- Mbala mingi bubuyai beto zola kaka kupesa mbongo to madia na bansukami. Inki mutindu lukanu ya Nzambi na nsiku yai kele kuluta mbote?
- Inki beto ke sala to inki beto lenda sala ya ke landa ngindu ya nsiku yai?
- Nsiku yai ke songa beto inki na sujet ya kusadila mbote bima Nzambi me pesa beto?
- Kana muntu kele na ntoto ve, inki mutindu yandi lenda sadila ngindu to principe ya nsiku yai?

Devoir sambu na bakristo:

Beno bana ya zaba Yesu bonso Mvulusi, mono ke pesa beno devoir yai: Nzambi zola bantu na Yandi kuyindula mambote ya bantu ya nkaka. Kana Yandi me pesa fami na nge ntoto, sadila bambuma ya ntoto yina sambu na kusadisa bantu ya nkaka. Nge lenda bika ndambu na jardin, ebuna binga bansukami kukwisa kubuka yo. Nge lenda pesa ndambu bambuma na makabu ya matondo. Nge lenda buka bintuntu ti tula yo na nzo-Nzambi. Nge lenda pesa makabu na bantu ke sadisa nge na ndinga ya Nzambi. Bonso Pasteur. Bonso longi ya ecodim to bantwadisi ya nkaka ya dibundu. Nge lenda sadila bambuma ya jardin kuyamba banzenza na bwala, to kuyamba bavisiteur na nzo-Nzambi. Lomba Nzambi sesepiyai kusonga nge inki mutindu nge lenda sadila yina ya Yandi pesa nge. (Longi, lomba bana zole kutwadisa na lombilu na mambu yina.

Kubinga bana na Yesu:

Kansi, kana nge me yamba Yesu na ntima na nge ntete ve, ata kisalu mosi ya nge lenda sala, yo ta sadisa nge ve kuguluka. Nge kele na mfunu kuyamba Yesu Kristo. Yandi ya salaka ntoto ti pesaka beto inswa kusadila ntoto na Yandi, Yandi muntu kwisaka na ntoto yai sambu na kuvanda Mvulusi na beto. Yandi me futa dezia menga ya ntalu na Yandi sambu na masumu ya nge me sala. Yandi zola kukitula nge mwana na Yandi. Kaka binga Yandi bubuyai ti songa nge nde nge kwikila Yandi ti nge zola kuma Mwana ya Nzambi. Kwikila Mfumu Yesu na ntima na nge yonso. Yandi ta vulusa nge bubuyai.

===

NSUKA YA LESO 1

===

Leso 2. Ya Kuwakana ya Mpa—Yesu songa bo kulokuta bitini ya mampa, Yoane 6:1-13

Leso yai kele na Bible na: Yoane 6:1-13

Kikuma ya Leso:

Na nsuka ya lesu yai, bana ya classe ta bakisa nde Nzambi me pesa beto nswa kusadila bima ya ntoto yai ya Yandi me pesa beto, na mpila mosi ya mayele, sambu na kusadisa beto mosi ti bantu ya nkaka. Yandi zola nde beto sadila yo na mpila nde yo beba ve to mana ve, kansi na mpila nde bantu ya nkaka mpi sadila yo na nima ya beto.

Verse ya kulonguka:

Bantu yonso kudia, ebuna ntangu bo me fuluka, Yesu tubilaka balonguki na Yandi nde: “Beno lokuta bitini ya mampa me bika, mpidina ata ndambu mosi ve ta vila.” Yoane 6:12

Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesu yai:

[Ndinga ya lesu yai lenda vanda mosi ya mpa, mbala ya nkaka. Ebuna, bana ta bakisa bankunga kuluta kaka bo yimba yo na nima ya lesu.]
(Yonso kele na mukanda “Bankunga ya Ecodim” ya MCE:)

O Keba Maboko Inke Nge Sala (Adaptatio)

O Keba Mutindu Nge Kusadila (Sadila!)

Bima yonso ya Nzambi mene pesa (Me Pesa!)

Sambu Tata na Zulu

Yandi kele mona nge

O Keba mutindu nge kusadila (Sadila!)

Bima yonso kele na Yandi

(Ton: anglais “Just Because He Loves Me So”)

Bima yonso kele na Yandi

Bima yonso kele na Yandi

Nzambi pesaka yonso

Kusadila yo mbote

Bima yonso kele na Yandi

Bima yonso kele na Yandi

Bima yonso kele na Yandi

Kana nge bebisa yo

Inki beto ta sala?

Bima yonso kele na Yandi

Sadila yo! Bebisa yo ve!

Sadila yo! Bebisa yo ve!

Yo me kwisa na Nzambi

Sadila yo sambu na mbote

Yo me kwisa na Yandi.

Leso ya Bible

Ntangu Yesu pesaka madia na bantu kuluta 5,000, inki Yesu songaka balonguki kusala na bitini ya me bikala? Yoane 6:1-13

Kuyantika Leso:

Longi, sosa bavalontaire zole ya zola sala theatre. Nge ta songa bo inki kusala ntangu bo ke sala theatre. Ntete, bantu zole kwisa na ntuala ya classe. Mosi ta vanda mvwama to mfumu, ti mwana ya nkaka ta vanda sielo na yandi.

Sielo ta natila mvwama bima mingi ya mbote ti ya ntalu, ya bavisiteur keke kunatila yandi. Kansi mvwama ta bebisa yonso, kaka kulosa yo na ntoto, bonso ata kima ve keke na valeur.

Na nsuka, yula bana kana mfumu yina sadilaka bima na mpila ya mbote to kana yandi bebisaka yo. Bana tendula inki mutindu yandi bebisaka yo.

Transitio na Leso ya Bible:

Mbala ya nkaka nge keke ve mfumu, ti fami na nge keke ve bamvwama. Kansi Nzambi me pesa beto yonso bima ya mbote na ntoto yai. Beto yonso konso lumbu ke sadila bima ya Yandi me pesa beto kusadila yo. Bima yina keke ya beto mosi ve. Beto salaka ntoto yai ve. Bima yina keke ya Yandi. Nzambi me defisa beto bima yina sambu beto sadila yo ndambu ntangu bu beto ke zinga na ntoto yai.

Beto yonso fweti sola kana beto ta sadila yo na mpila ya mbote, to kana beto ta bebisa yo. Beto tala inki Yesu salaka na mukanda ya Yoane, kapu 6, verse ya ntete.

Mambu ya Nene na Leso Yai na Bandambu 11:

1. Yesu lutaka masa ya Galilea na maswa, mpi bantu mingi landaka Yandi sambu Yandi vandaka kubelula bamalade.

Kutanga: Yoane 6:1-2

1 Na nima ya mambu yina, Yesu kwendaka na simu ya dizanga ya Galilea (bo ke bingaka yo mpi Tiberiade).

2 Bantu mingi vandaka kulanda yandi, sambu bo vandaka kumona mambu ya kuyituka ya Yandi vandaka kusala ntangu yandi vandaka kubelula bantu ya maladi.

Kuyula:

- Sambu na inki bantu mingi landaka Yesu?

(Sambu bo monaka mpila Yandi belulaka bamalade)

Kusonga inki salamaka na theatre:

Bana yonso na kimvuka sala bageste bonso bo ke kota bwatu, ebuna bo nikisa yo bonso bo ke kwenda na yo sambu na kulanda Yesu.

Kuyimba ti kukina:

Bantu mingi landaka Yesu
Sambu Yandi belulaka bamalade.

2. Yesu tombukaka na ngumba ya nene, ebuna Yandi vandaka na ntoto sikamosi ti balonguki na Yandi, ti bantu mingi landaka Yandi.

Kutanga: *Yoane 6:3* (beto ta tanga ve verse 4 sambu yo kele mfunu ve sambu na histoire)

3 Yesu tombukaka na ngumba mosi, ebuna Yandi kwendaka kuvanda kuna ti balonguki na yandi.

Kuyula:

- Yesu kwendaka wapi?
(Na zulu ya nguma)
- Nani vandaka sikamosi ti Yandi?
(Balonguki ti bantu mingi ya landaka yandi)

Sala theatre kusonga inki salamaka:

Bana yonso sala bageste bonso bo me tombuka na zulu ya ngumba sambu na kulanda Yesu.

Kuyimba ti kukina:

Bantu mingi landaka
Bu Yesu tombukaka ngumba.

3. Yesu yulaka Filipino wapi bo lenda sumba madia, kansi Yandi zabaka dezia inki Yandi ta sala.

Kutanga: *Yoane 6:5-6.*

5 Ntangu Yesu talaka mpidiyai, yandi monaka bantu mingi ke kwisila yandi. Yo yina yandi yulaka Filipino nde, "Wapi beto lenda sumba mampa sambu na kupesa bantu yai yonso, bo dia?"

6 (Yesu tubaka mutindu yina kaka kutesa Filipino, sambu yandi zabaka ntama mambu ya yandi ke zola kusala.)

Kuyula:

- Inki probleme Yesu posaka na Filipino?

(Wapi bo ta sumba mampa sambu bantu yonso ya vandaka kulanda bo, bo dia)

- Sambu na inki Yesu salaka mpidina?
(Sambu na kutesa Filipino)

Kusonga inki me salama na theatre: Bana yulana bo na bo nde, “Wapi beto ta sumba mampa, sambu bantu yai kudia?”

Kuyimba ti kukina:

Mono ke mona ve magasini
Mono ke mona ve zandu
Beto ta sumba madia wapi?
Bantu yai kele nzala!

4. Mulonguki Filipino vutulaka nde bo ta vanda ve na mbongo ya kulunga kupesa madia na bantu yina yonso.

Kutanga: *Yoane 6:7.*

7 Filipino vutulaka nde: “Ata mampa ya bibende nkama zole, yo ta fwana ve na konso muntu na kubaka mwa-kitini mosi-mosi ya mampa.”

Kuyula:

- Sambu na inki Filipino ke mona mpasi?
(Sambu ata mbongo mingi ta fwana ve kusumba madia ata ndambu sambu na bantu yina yonso.)

Kusonga inki me salama na theatre:

Bana yonso lenda tala nge, nikisa misapi na bo, ti tuba nde, “Mbongo na beto ta lunga ve!”

Kuyimba ti kukina:

Mbongo, yo lungaka ve
Sambu bantu yonso kudia
Kansi bantu yonso vandaka nzala
‘Buna Yesu ta sala inki?
‘Buna Yesu ta sala inki?

5. Mulonguki ya nkaka, André, tubaka nde bo vandaka na kaka ndambu ya madia ya mwana mosi nataka sambu yandi kudia.

Kutanga: *Yoane 6:8-9.*

8 Mulonguki ya nkaka, zina na yandi Andre, leki ya Simon Piere, yandi tubilaka Yesu nde:

9 “Mwana-bakala mosi kele awa ti mampa tanu ya bo salaka na fufu ya orze ti bambisi zole ya masa. Kansi keti yo ta lunga na bantu yai mingi-mingi?”

Kuyula:

- Nani songaka Yesu nde mwana vandaka na ndambu madia?
(Mulonguki zina ya Andre)

Kusonga inki me salama na theatre:

Bana yonso lenda songa misapi tanu ti tuba, “Mampa tanu ya fioti”, ebuna na nima songa misapi zole ti tuba, “Bambisi zole ya masa ya fioti.” Na nima, bo nikisa ntu na bo “ve” ti tuba, “Yo lunga ve. Yo lunga ve.”

Kuyimba ti kukina:

Mbisi ya masa zole ya fioti
Mampa tany ya fioti mpi
Yo lunga ve! Yo lunga ve!
Sambu bantu ikele mingi.

6. Yesu lombaka bo kuvanda na ntoto na bandonga. Babakala ya kuyela vandaka kiteso ya 5,000.

Kutanga: *Yoane 6:10.*

10 Ebuna Yesu tubaka nde: “Beno songa bantu yonso bo vanda.” (Matiti mingi vandaka na kisika yina.) Ebuna bo vanda-vandaka ka bo. Bo vandaka kiteso ya babakala mile tanu.

Kuyula:

- Ata madia vandaka ve kulunga, Yesu songaka bo kusala inki?
(Kusonga bantu nde bo vanda na bandonga.)
- Babakala vandaka bonso ikwa?
(Kiteso ya 5,000)

Kusonga inki salamaka na theatre: Lomba bana kukangama na bandambu. Tanga bandambu yina bonso bandambu ya bantu mille, tii na 5,000.

7. Yesu bakaka madia ya mwana yina, ti Yandi vutulaka Nzambi matondo. Yandi monaka nde madia ya beto, yonso ke kwisa na Nzambi.

Kutanga: *Yoane 6:11a.*

11a Yesu bakaka mampa, yandi pesa mersi na Nzambi, ebuna yandi kabisa yo na bantu yina vandaka kuna.

Kuyula:

- Yesu salaka inki na ndambu mampa yandi vandaka na yo?
(Yandi pesaka Nzambi mersi, ebuna yandi kabisaka yo na bantu.)

Kusonga inki me salama na theatre:

Bana yonso sala geste bonso bo ke simba madia na maboko. Bo nikisa ntu ti tuba sikamosi: “Matondo, Nzambi, sambu na madia ya Nge me pesa beto.”

Kuyimba ti kukina:

Nzambi pesaka bo madia,
Matondo, Nzambi, sambu na bamakabu ya mbote.

8. Yesu pesaka madia na balonguki ti bo pesaka yo na bafoule ya bantu.

Kutanga: *Yoane 6:11b.*

11b Mutindu mosi, yandi pesaka bo mbisi ya masa; bo bakaka yo na konso kiteso ya bo zolaka.

Kuyula:

- Yesu salaka inki ti ndambu mbisi ya masa yina?
(Kiteso mosi.)
- Konso muntu bakaka mbisi ikwa?
(Konso kiteso yandi zolaka.)

Kusonga inki me salama na theatre:

Ndambu ya bana sala geste bonso bo ke tula madia na bitunga, ti ndambu ya banasala bonso bo ke pesa yo na bantu ya nkaka ya ke kinga.

Kuyimba ti kukina:

Madia kotaka na bitunga
Ti na maboko ya bantu yonso.
Madia kotaka na bitunga
Ti na divumu ya bantu yonso.

9. Madia ya fioti kumaka madia kuluta ti kuluta ti kuluta. Bo yonso kudiaka tii yo me lunga na bo.

Kutanga: *Yoane 6:12a. 12a Bantu yonso kudia, ebuna ntangu bo me fuluka,*

Kuyula:

- Keti Yesu songaka bantu nde madia vandaka fioti, bo fweti baka kaka fioti?
(Ikele ve. Bo kudiaka tii bo yonso fulukaka.)

Kusonga inki me salama na theatre:

Bana landa kaka kutula madia na bitunga ti bo landa kaka kupesa bitunga yina na

bantu. Na nima, bo sala bonso bo ke dia. Na nsuka bo yonso simba mavumu na bo ti tuba nde, “Ahhh! Yo me lunga!”

10. Yesu songaka balonguki kulokuta bitini ya madia ya bikalaka, sambu ata kitini mosi ve kuvila.

Kutanga: Verse ya beto ke longuka bubuyai: *Yoane 6:12b* (Verse ya bana ke longuka kutuba na lesu yai)

12b Yesu tubilaka balonguki na yandi nde: “Beno lokuta bitini ya mampa me bika, mpidina ata ndambu mosi ve ta vila.”

Kuyula:

- Yesu songaka bo kusala inki na nima bo me dia?
(Kulokuta bitini ya me bika)
- Kikuma ya kulokuta bitini vandaka inki?
(Nde ata ndambu mosi ve kuvila)

Kusonga inki salamaka na theatre: Bana tubana bo na bo nde, “Beto lokuta bitini sambu ata kitini mosi ve kuvila.”

11. Bo lokutaka bitunga 12 ya bitini ya me bikala.

Kutanga: *Yoane 6:13.*

13 Bo lokutaka bitini ya mampa yina katukaka na mampa tanu, ebuna bo fulusaka yo na bitunga kumi na zole.

Kuyula:

- Bo lokutaka bitunga ya bitini ikwa?
(Bitunga kumi na zole)

Kusonga inki me salama na theatre:

Bana sala geste bonso bo ke yidika bitunga 12 ya bitini ya me bikala. Bo tanga konso kitunga ntangu bo tula yo na ntoto.

Manisa lesu kusolula mambu yai:

Solula ti bana: Inki nge banza balonguki salaka ti bitini ya bo me lokuta?

(Longi, bika bana pesa mvutu.) Bible ke songa beto ve, kansi yo ke tuba nde Yesu zolaka ve nde kitini mosi kuvila. Bantu na bilumbu yina, bo vandaka ve ti barefrigerateur to congelateur. Ebuna, mpila vandaka ve kukeba yo ntangu mingi. Mbala ya nkaka bo kudiaka yo na nima, kilumbu yina to kilumbu na nima.

Mbala ya nkaka bo pesaka yo na bansukami. Ata kudia yo na nima, ata kupesa yo na bantu ya vandaka na yo mfunu—yonso zole vandaka mpila ya mbote kusadila yo.

Solula ti bana: Yesu salaka inki ya songaka nde Yandi bakisaka nde Nzambi muntu ke pesaka beto madia. (Yandi vutulaka matondo, vs. 11a.) Madia kele mbandu mosi ya resource ya Nzambi ke pesaka beto. Inki ya nkaka Yandi ke pesaka beto? (Ntangu, mupepe, ntoto, banti, baminerale, bambisi, bafami, banzo-nkanda, banlongi, mikanda, papier—konso kima ya mbote ya beto ke na yo, kele Nzambi ke pesaka yo.)

Solula ti bana: Bonso Yesu zolaka ve nde bitini ya madia yina kuvila, inki nge banza nde Yandi ta tuba inki sambu na baresource ya nkaka ya Nzambi me pesa beto? (Longi, bana pesa mvutu. Yo ke monika nde Yandi ta zola mpi nde beto keba yo.)

Solula ti bana: Inki mutindu bantu ke sadila baresource ya Nzambi me pesa beto na mpila nde yo kuvila? (Longi, pesa bana ntangu kupesa mvutu.) Inki mutindu beto lenda sala nde beto keba baresource yina, ti beto sadila yo na mpila ya mbote ya ke sadisaka bantu mingi? (Longi, pesa bana ntangu kupesa mvutu. SVP, Beto na MCE, beto zola kubaka baka rapport ya bangindu ya bana na mambu yai zole.)

Solula ti bana: Inki nge banza Yesu zolaka bantu kulonguka sambu na mambu yai yonso ya salamaka?

Devoir sambu na bakristo:

Inki baresource ya Nzambi me pesa ke kuvilaka na diboko na nge? (Bana lenda pesa mvutu, to bo lenda kaka yindula mambu yina. Kana nge ke longa bana ya me yela, nge lenda lomba bo kusonika bangindu na bo.)

Inki mutindu nge lenda sala kuluta mbote kukeba ti kusadila mbote baresource ya Nzambi ke pesa nge kusadila? (Longi, pesa mwa-ntangu sambu bana solula mambu yai.) Beto lomba Nzambi na mambu yai sesepiyai. Beto lomba Nzambi kusadisa nge kusadila mbote baresource yina, sambu ata kima mosi ve kuvila. (Longi, tula bana na lombilu nde bo kuma bantu ya ta keba mbote-mbote bima yonso ya Nzambi pesa bo. Sambu nde bo sadila yonso ya Nzambi pesa bo sambu na kusadisa bantu. Kana bo me songa bampila specifique ya bo fweti kuchanger, samba sambu na mambu yina.) Kana bana me yela, nge lenda lomba ndambu bana kusamba. Nge lenda twadisa bo na lombilu kana yo ke monika mfunu.

Bana, kana Nzambi me songa nge mpila ya nge lenda sadila kuluta mbote baresource ya Yandi pesa nge, meka mposo yai kusala mambu ya Yandi me songa nge. Na mposo ke kwisa, mono ta yula inki mutindu yo ke kwenda.

Nsaka ya Kusadila Malongi Yai—Kukeba to kubebisa?

1) Marie zolaka kusonika adresse ya e-mail ya nduku na yandi. Yandi sonikaka yo na mukanda ya classe ya yandi fweti vutula na nsuka ya mvula. Kukeba to kubebisa?

⊗ Kubebisa. Mukanda ta vanda kitoko diaka ve sambu na bana ya classe ya ta landa na nima ya Marie.

2) Longi mosi zolaka kukeba bapapier mbote. Yo yina yandi tulaka baboite zole ya papier sambu na classe. Mosi vandaka kusonika na face mosi. Bana ya classe lenda sadila yo kuyidika lukanu na ntwala kusonika, etc. Ya nkaka vandaka mbote ti ya mpa, sambu na papier ya nsuka. Tali bakaka papier ya mbote sambu na konso kisalu yandi salaka. Kukeba to kubebisa?

⊗ Kubebisa. Yandi vandaka ve mfunu ya papier ya mbote sambu na konso kisalu. Sambu yandi sadilaka yo na mpila ya mbi, yo lungaka ve sambu bana yonso sonika papier ya nsuka.

3) Nata tungaka lele ya kitoko. Bitini yonso ya lele ya me bikala, yandi kangisaka yo sambu na kutunga diaka jupe. Kukeba to kubebisa?

☺ Kukeba. Yandi zwaka jupe kukonda kufuta diaka sambu na lele.

4) Toni sumbaka mulangi ya bwiki. Kana yo kumaka penepene na kumana, yandi balulaka yo sambu bwiki yonso basika mbote. Kukeba to kubebisa?

☺ Kukeba. Yandi zwaka $\frac{1}{4}$ ya dikopo ya bwiki ya zolaka kuvila kana yandi balulaka ve mulangi mutindu yina.

5) Sami kwendaka na nto kubaka masa. Ntangu yandi vandaka kuna, nzala ya kusuba simbaka yandi. Ebuna yandi subaka na nto. Kukeba to kubebisa?

⊗ Kubebisa. Bantu ya nkaka zola ve kunwa masuba na yandi, ti kana yandi ke na malady to banyoka, bantu ya nkaka lenda kuzwa yo.

6) Musasa sumbaka camion. Yo pesaka medinga mingi ya ndombe. Mechanicien songaka yandi nde yandi lenda yidika yo sambu yo basisa medinga mingi ve, kansi Musasa zolaka ve sambu yandi fweti futa mechanicien kusala yo. Kukeba to kubebisa?

⊗ Kubebisa. Yandi ke pesa mvindu na mupepe ya bantu ya nkaka fweti sadila. Yandi mpi lenda pesa maladi na bantu yonso ya fweti landa camion na yandi.

7) Ntati vandaka na bacahier 7 sambu na baclasse. Na nsuka ya mvula, yandi me manisa ve papier yonso, ebuna yandi zengaka yo ti sadilaka yo kusonika mikanda na banduku na yandi. Kukeba to kubebisa?

☺ Kukeba. Yandi zwaka papier ya kusonikila banduku kukonda kufuta ata shilling mosi.

8) Na nima ya nzo-nkanda, Natali katulaka uniforme na yandi. Yandi tulaka yo mbote na nsinga na mpila nde bo kubaka ve banzila. Kukeba to kubebisa?

☉ Kukeba. Uniforme na yandi vandaka kitoko ntangu mingi sambu yandi lwataka yo kaka sambu na classe, ti sambu yandi kebaka yo mbote na kati ya nzo. Yo vandaka mpi ya kuyilama na suka na ntangu ya mbote.

9) Tata sumbilaka Suku Bible sambu yandi me sala mbote na classe. Suku zolaka kulosa yo na banduku na yandi bonso ballon. Kukeba to kubebisa?

⊗ Kubebisa. Yo pasukaka nswalu ti bitini na yo vilaka. Tata tubaka nde yandi ta sumba mukanda diaka ve sambu na Suku. Banduku na yandi monaka mpila yandi salaka ti yo, ebuna bo yantikaka kudyula nde, “Bible lenda vanda ve ndinga ya Nzambi. Tala mpila Suku ke sadila yo. Yandi ke na yo luzitu ve. Beto ta kwikila yo diaka ve.”

10) Malina kunaka kilanga ya tomate, kansi yandi katulaka ve banti ya mbi. Kukeba to kubebisa?

⊗ Kubebisa. Batomate menaka, kansi yo kangamaka na kati ya banti ya mbi. Malina kuzwaka batomate ve na kilanga na yandi ti kisalu na yandi ya kukuna, yo kwendaka ya mpamba.

(Longi, nge lenda yika bangyifula ya nkaka bonso yai ya ke tadila situatio ya bana na sika ya nge kele.)

Kubinga Bana na Yesu:

Resource mosi ya nkaka ikele ya Nzambi zola kupesa nge. Yandi ke zola ve nde nge vidisa resource yai. Resource yina kele mpulusu na kati ya Yesu Kristo. Yesu, Mwana-Nzambi, kwisaka na ntoto yai, zingaka luzingu mosi ya mbote kukonda masumu, ti fwaka na zulu ya kulunsi bonso nkailu kufuta mfuka ya masumu na beto. Yandi me bikala ve na lufwa. Yandi telemaka; Yandi ke na moyo bubuyai. Yandi manisaka kisalu ya Tata Nzambi pesaka Yandi; ebuna Yandi tombukaka na zulu. Yandi zola kupesa nge moyo mvu ya mvu. Yandi lenda vulusa nge ti lolula masumu na nge kana nge ta binga zina na Yandi. Bubuyai, kana nge me binga Yandi ntete ve sambu na kuvulusa nge, nge lenda binga Yandi kaka sesepiyai, na ntima na nge yonso. Kuvidisa ve resource ya kuluta nene ya Nzambi me pesa nge!

Beto kanga meso sesepiyai. Muntu ke tuba ve. Na moment yai ya pima, kana nge me binga Yesu ntete ve kukota ntima ti luzingu ya nge kuvanda Mvulusi ya nge, binga Yandi ntangu yai, na ntima na nge yonso. Songa Yandi nde nge kwikila Yandi. Lomba Yandi kukwisa kota sesepiyai. Yandi ta kota; Yandi ta kitula nge mukristo ya kieleka. Kana nge me sala yo, to kana nge zola solula mambu yai, kwisa na mono na nima ya ecodim sambu mono lenda yangalala ti nge.

===

NSUKA YA LESO

===

